

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 3. 2015
COM(2015) 125 final

2012/0084 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení
nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike**

(Text s významom pre EHP a Švajčiarsko)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení
nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike

(Text s významom pre EHP a Švajčiarsko)

1. CHRONOLÓGIA

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade (dokument COM(2012) 167 final – 2012/0084 COD):	17. apríla 2012
Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:	neuvádza sa
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	21. novembra 2013
Dátum predloženia zmeneného návrhu:	neuvádza sa
Dátum prijatia pozície Rady:	5. marca 2015

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

V návrhu sa vyžaduje revízia súčasného základného právneho rámca pre európsku štatistiku tým, že sa prispôsobí politickým potrebám a výzvam, ktoré pre európsku štatistiku vyplynuli z nedávneho vývoja v globálnej ekonomike. Hlavným cieľom je ďalej posilniť správu Európskeho štatistického systému, aby sa zachoval vysoký stupeň jej dôveryhodnosti a aby sa primerane reagovalo na požiadavky na údaje, ktoré vyplývajú zo zlepšenej koordinácie hospodárskej politiky v Európskej únii. V prípade štyroch konkrétnejších cieľov, ktoré to umožnia dosiahnuť, ide o: posilnenie odbornej nezávislosti národných štatistických orgánov; objasnenie koordinačnej úlohy národných štatistických úradov v rámci národných štatistických systémov; stanovenie „záväzkov zaistiť dôveru v štatistiku“; a zlepšenie prístupu k administratívnym údajom a ich využívania na štatistické účely.

Ide najmä o to, že bezvýhradná odborná nezávislosť národných štatistických úradov je kľúčovým predpokladom na zachovanie vysokého stupňa dôveryhodnosti európskej štatistiky v súvislosti s jej hlavnou úlohou, ktorou je podpora správy hospodárskych záležitostí, a vo všeobecnosti podpora tvorby politík na základe dôkazov. V návrhu sa výslovne uvádza, že nezávislosť predsedov národných štatistických úradov pri vykonávaní ich povinností je nevyhnutnou podmienkou na zabezpečenie nezávislosti príslušných úradov. Predsedovia národných štatistických úradov by preto mali mať možnosť slobodne rozhodovať o procesoch, štatistických metódach, štandardoch a postupoch, ako aj o obsahu a harmonograme zverejňovania štatistických údajov a publikácií za všetky európske štatistiky. Takisto nie je dovolené, aby ich štátne správy a iné inštitúcie žiadali o pokyny alebo aby ich od nich museli prijímať. Predsedom národných štatistických úradov by sa okrem toho mala

priznať značnú nezávislosť pri rozhodovaní o internom riadení štatistického úradu a mali by mať možnosť verejne sa vyjadrovať o rozpočtových prostriedkoch pridelených národnému štatistickému úradu v súvislosti so štatistickými úlohami, ktoré sa majú vykonať. Ďalej musia existovať transparentné pravidlá vymenúvania, prekladania a prepúšťania predsedov národných štatistických úradov, a to výhradne na základe odborných kritérií.

Ako Komisia uviedla vo svojom oznámení „Snaha o spoľahlivé riadenie kvality európskej štatistiky (KOM(2011) 211 v konečnom znení), návrh zahŕňa aj stanovenie „záväzkov zaistiť dôveru v štatistiku“, t. j. vyhlásení o rešpektovaní Kódexu postupov pri európskej štatistike a najmä zásady nezávislosti národných štatistických úradov. Podľa návrhu by mali byť podpísané vládami všetkých členských štátov a kontrasygnované Komisiou. Všetky tieto záväzky majú byť špecifické pre jednotlivé krajiny a majú obsahovať opatrenia na zlepšenie. Samotné vykonávanie týchto opatrení by monitoroval Eurostat v rámci už stanoveného pravidelného hodnotenia dodržiavania Kódexu postupov pri európskej štatistike členskými štátmi.

Návrh sa ďalej usiluje objasniť koordinačnú úlohu národných štatistických úradov vo vnútroštátnych štatistických systémoch tým, že sa výslovne odkazuje na inštitúcie a funkcie, ktoré sa majú koordinovať.

Ďalším dôležitým cieľom návrhu je zintenzívniť využívanie administratívnych zdrojov údajov pri tvorbe európskej štatistiky bez toho, aby sa zvýšilo zaťaženie respondentov, národných štatistických úradov a iných vnútroštátnych orgánov. Národné štatistické úrady by sa preto mali v potrebnej miere zapojiť do rozhodovania o návrhu, vývoji a zastavení vedenia administratívnych záznamov, ktoré by sa mohli použiť pri zostavovaní štatistických údajov. Národným štatistickým úradom, iným vnútroštátnym orgánom a Eurostatu by sa mal poskytnúť bezplatný a včasný prístup k administratívnym záznamom, ale iba v rámci ich príslušného systému verejnej správy a v miere nevyhnutnej na vývoj, tvorbu a zverejňovanie európskej štatistiky.

Návrhom sa v záujme zjednodušenia a väčšej stabilizácie rozpočtového plánovania týkajúceho sa štatistických činností okrem toho zosúlaďuje programové obdobie európskeho štatistického programu s viacročným finančným rámcom Únie.

Okrem toho sa navrhovanou zmenou nariadenia (ES) č. 223/2009 zohľadňujú nevyhnutné úpravy podľa Lisabonskej zmluvy, pokiaľ ide o udelenie delegovaných a vykonávacích právomocí Komisii.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

Pozícia Rady odráža politickú dohodu, ku ktorej dospeli Európsky parlament a Rada 3. decembra 2014, a obsahuje prvky, ktoré navrhli obe inštitúcie. Komisia túto dohodu podporuje.

Oproti návrhu Komisie obsahuje táto pozícia nasledujúce hlavné zmeny:

Pokiaľ ide o špecifickú situáciu národných štatistických úradov, zavádzajú sa zmeny, ktorými sa obmedzuje rozsah štatistických rozhodovacích právomocí predsedov národných štatistických úradov, ktorý navrhla Komisia, najmä na záležitosti v ich vlastných úradoch. Okrem toho sa ustanovenie o odbornej nezávislosti rozširuje tak, aby sa okrem predsedov národných štatistických úradov vzťahovali aj na „osoby z iných národných orgánov zodpovedné za štatistiku“.

Pokiaľ ide o špecifickú situáciu Eurostatu, vkladá sa dodatočný článok, ktorý je vo veľkej miere založený na prvkoch už stanovených v rozhodnutí Komisie týkajúcom sa Eurostatu

(2012/504/EÚ) a ktorý je zameraný na odbornú nezávislosť generálneho riaditeľa Eurostatu, aby sa zabezpečil súlad s príslušnými ustanoveniami uplatňovanými na predsedov národných štatistických úradov. Kompromisom sa formalizuje najmä to, že štatistický dialóg umožní každý rok priamu výmenu názorov medzi generálnym riaditeľom EUROSTATu a príslušným výborom Európskeho parlamentu pre otázky štatistiky.

Ustanovenie o prijatí „záväzkov zaistiť dôveru v štatistiku“ členskými štátmi je zmiernené, ale kombinované s podrobnejším opisom postupu monitorovania a podávania správ zo strany Komisie.

V reakcii na žiadosť Európskeho parlamentu o intenzívnejšie monitorovanie kvality a presadzovania kvality sa zaviedli ustanovenia, ktoré sa týkajú sa zverejňovania pochybností Komisie v súvislosti s kvalitou príspevkov jednotlivých členských štátov k európskej štatistike a ktorými sa opätovne pripomína, že Komisia má možnosť vykonávať vyšetrovania v prípade podozrenia na vykazovanie nepravdivých štatistických údajov, ak sú v sektorových právnych predpisoch pre takéto prípady stanovené pokuty.

Okrem toho boli doplnené ďalšie odkazy na spoluprácu medzi Európskym štatistickým systémom a Európskym systémom centrálnych bánk pri zostavovaní európskej štatistiky.

4. ZÁVER

Komisia prijíma výsledky medziinštitucionálnych rokovaní a môže preto podporiť pozíciu Rady z prvého čítania.